

pentru Școală - (Folytatása következik.) Napoca.

Brassó, nov. 12. (Uj főrendiházi tagok.) A hivatalos lap több főrendiházi tag kinevezését közli. E szerint Szontag Pál, a képviselőház volt nagyerdemi alelnöke, Görgey Kornél nyug. tábornok, Gervay Mihály, báró Döry József főispán és Uzovics Pál neveztettek ki a főrendiház tagjaivá.

Brassó, nov. 12. (Országgyűlés.) A képviselőház 10-iki ülésében Láng Lajos, a regale-ügyi bizottság elnöke, a bizottság jelentéseit az italmérségi jövedékről, valamint a regale kártalanításáról szóló törvényjavaslatok iránt, melyek kinyomtatása, szétosztása elrendeltetvén, a kártalanítási javaslat tárgyalása a jövő szombati ülés napirendjére tüzetett ki. Hétfőn a konversio-javaslatot tárgyalja a ház.

Brassó, nov. 12. (A büntetőtörvénykönyv módosítása.) Fabiny Teophil igazságügyminiszter felhívására a budapesti ügyvédi kamara három tagból álló bizottságot küldött ki, hogy tegyen javaslatot a büntetőtörvénykönyv ama szakaszainak módosítására, melyek a gyakorlatban hiányosoknak bizonyultak. E bizottság már elkészült munkálatával, melyet e hó 9-én kezdett tárgyalni Hódossy Imre elnöke alatt az ügyvédi kamara választmánya. Előadó Nagy Dezső dr. fővárosi ügyvéd volt. A választmány elfogadta a javaslatot az általános tárgyalás alapjául s Jellinek Arthur választmányi tag indítványára, elhatározta, hogy a részletes tárgyalás előtt a munkálat kinyomtatva, minden egyes választmányi tagnak megküldessék.

## Külföldi szemle.

Brassó, 1888. nov. 11.

Az osztrák és a svájci kormány abban állapodtak meg, hogy a mint lehetséges, vegyes bizottság üljön össze, mely egy állami szerződés javaslatát megállapítsa, a mely aztán a külügyminiszternek és a szövetségtanácsnak helybenhagyásra előterjesztendő és a melynek alapján, haladéktalanul hozzá lehessen fogni a Rajna szabályozásához. A szervezett bizottság legközelebb megkezdí munkálatait. A tanácskozás helyét és dejét maga a bizottság állapítja meg.

Bukarestből, legújabb kelettel írják a „Pester Correspondenz”-nek: „Ma már pontosabb áttekintésünk van a kamarai választások eredménye fölött. Csak egy dolog kétségtelen: a nemzeti szabadelvű párt, a menyinyben föltétlenül a volt miniszterelnököt, Bretianot követi, teljesen szét van törve s az új házban alig fog 20 tagot számlálni. Tekintélyesebb a nemzeti-szabadelvű disszidensek frakciója, vagyis azon képviselők, kik Bretiano politikáját helyeslik, a korrupciót azonban, melyet megürt, részben nagyra nevelt, és azon excentrikus intoleranciát is kárhoztatják, melyet elharapódzni engedett, hogy a tömegnek hizelegjen. Igen erős a konzervatív párt, de még sem elég számos, hogy a kormányzó junimista-pártra akarátá reá kényszeríthesse; a kormánypárt a legerősebb és ha őt a liberális disszidenseknek csak egy része támogatja, úgy határozott többsége van, eltekintve attól, hogy rendszeren minden pártból számos tag csatlakozik egy, vagy más okból a hatalom birtokosaihoz, ha ezeknek alapos kilátásuk van tartósan megmaradni a kormány

rudnál. A külpolitika az eddigi marad; annak vezetője, Carp ur, különben is a kabinet lelke, valószínűleg mihamarább valóságos feje lesz a kormánynak.

Konstantinápolyban a Törökország és Németország között, az új kereskedelmi szerződés megkötésére vonatkozólag folytatott tárgyalásait befejezték. Miután a német kormány megegyezett a 21 évi szerződési időtartamba (az eredetileg követelt 25 évi időtartam helyett), a kormány az iránti megegyezését nyilvánítá, hogy a vámfizetések tetszés szerint aranyban, vagy ezüstben történhetnek. A többi hatalmakkal kötendő szerződések ügyében, kiküldött bizottság e hó 7-én újabb ülést tartott s abban megállapodott zárindítványában.

Belgrádból írják, hogy az alkotmány revíziójával foglalkozó bizottmány albizottsága egyhangulag elhatározta tárgyalásainak titokban tartását. A tárgyalások alapjául a Simics György, a jelenlegi pétervári szerb követ által, a tavalyi liberalis-radikális fusionalis kormány idejében kidolgozott alkotmányjavaslat fogadtott el.

Az olasz kormányt súlyosb gondok foglalkoztatják. A szárazföldi hadsereg és a hadi tengerészet számára a törvényhozástól jeleutékeny többletet készül követelni és a pénzügyi helyzet éppen nem biztató. Magliari pénzügyminiszter, hir szerint, ellenzi a költségvetési emeléseket, sőt a szolgálat minden ágában a takarékossgot sürgeti és ideiglenes rendszabályok által kíván a pillanat nehézségein segíteni. Sarakko közmunkaügyi miniszter ellenben az államháztartási egyensúly helyreállítására és a vasutépítési program folytatására, az őrési adó ismét behozatalát és szükség esetén az államvasutak eladását ajánlja.

## Többet észszel, mint erővel.

Hosszufalu, 1888. nov. 9.

„Szász és csángó községek” czim alatt a „Brassó” november 3-iki 126. számának élén egy oly rendkívüli cikk jelent meg, hogy arra indítva érzem magam én is hozzászólni, elmondandó egy szűk hírlapi cikk keretében véleményemet a föltt, hogy csángó véreinket miképen vélem a jólét és szellemi művelődés ama fokára emelhetni, hogy ezt illetőleg nemcsak szász testvéreinknél hátrább ne álljanak, hanem, hogy az által mint az ellenségektől övedzett hazánknak legszélsőbb határán lakó magyarok, a magyarságnak valódi védbástyái, a magyar állameszmének hatalmas terjesztői és ennek a végvidéken imponáló képviselői lehessenek.

Igaz, hogy míg szász testvéreink minden feltétellel birnak, a mi jólétüket és művelődésüket előmozdítani és fokozni alkalmas, jelesül megfelelő mennyiségű jó termő földdel, addig — fájdalom — csángó véreink eme föltételek egyikével sem birnak, mert sem elég mennyiségű, sem elég jó föld felett nem rendelkeznek, sem társadalmi életük nincsen, a mi a jólétet illetve a közművelődést nálunk megteremteni alkalmas volna.

Szomorú ugyan ez állapot, de azért nem olyan, hogy azon segíteni ne lehetne. Az elmaradás ugyan nagy, ám az még sem öltött azért oly óriási dimenziókat, hogy felette kétségbe kellene esni. Bár acut, chronikus és nagy a baj, de nem oly természetű, hogy gyógy mód radikálisan alkalmazva, a bajnak elejét nem vehetné.

A baj gyógyítása egyszerű, a gyógymódot pedig más hasonló geográfiai viszonyok között élő népek boldogulásának példája szolgáltatja.

Itt van például a helvéciei, a böhmerwaldi, a tiroli, a stájer, a karinthiai és még számos európai nép, mely örökös hóborította hérczes vidékeken lakva, szántó-velő föld felett nem rendelkezik — legalább kellő mennyiségben nem — és dacára annak, bárha a kenyerét is pénzzel kell megvásárolnia, és noha valami virágzó nagyobb jövedelmet hajtó háziiparral sem bir, ime azért meglehetősen jó módban él, boldog és elégedett, a közművelődés tekintetében pedig a mai kor színvonalán áll.

És ha a népek boldogulásának oka után kutatnánk, csakhamar megtaláljuk azt abban, hogy egyrészt az általuk lakta vidék geográfiai fekvését észszerűen használják fel; másrészt a szorgalmuk produkálta termények és termékek értékesítésére a legkedvezőbb piacot fel tudják keresni, foglalkoznak marhatenyéssel és faizással, de sem a marhatenyésztés a faizás, sem a faizás a marhatenyésztés rovására el nem hanyagoltatik, hanem mindkettő együttesen mint kereseti ág műveltetik. Az erősebb famunkát a férfi-nem gyakorolja, a kevesebb fizikai erő igénylő munkát a marhatenyésztés körül a női-nem végzi, és ugyanennek feladata az állatok után nyerendő produktumokat, mint turót és sajtot előállítani.

Ily bölcs munkafelosztás mellett, mint józan és takarékos népek, évről-évre anyagilag gyarapodnak és arányban gyarapodásukkal, szellemileg művelődnek is.

Állítsuk már most ezen népekkel szembe a mi csángó véreinket; követik ezek is a munkafelosztásnak eme bölcs elvét? avagy látjuk-e, hogy a faizáson kívül más egyébbel, mint rendszeres marhatenyésztéssel foglalkoznak? A felelet erre, hogy: nem; pedig mindaddig, míg ők e két foglalkozást, mint egymást kiegészítőt gyakorolni nem fogják, addig a jólét magva körükben elhintve nem lesz; addig élnek, mint eddig, tengődve, de boldogulni nem fognak.

Tehát első sorban a rendszeres marhatenyésztés eszméjével kell e népet megbarátkoztatni, és oda hatni nála, hogy a mostani elhanyagolt marha-állományát tenyésztés útján más, jobb nyugati fajjal pótolja, és e pótolva igyekezzék állományának számát évről-évre fokozni; továbbá fel kell a népet a sertés-tenyésztés üdvös és hasznos voltáról világosítani, hogy ezen felette fontos és a nép jólétét előmozdítani alkalmas kereseti ágat hasznosan művelje, nemkülönben a nemesebb és jobb fajú lötenyésztés előnyeivel kell e népet megismertetni, hogy az állattenyésztésnek ezen ága is idővel köreiben gyökeret verjen.

Ezt tartom a célhoz vezető egyedüli alkalmas eszközhöz, és ha a népek vezetői és vezetői, mint papjai, tanítói, előjárói és közigazgatási főbb tisztviselői e nép érdekeit szívükön hordják — mint ezt hiszem is, akkor bizonyára befolyásuk egész erejét ezen eszméért latba vetik és törekedni fognak, hogy az üdvös ige testté is váljék.

Erre nézve a legalkalmasabb kivihető mód a falvakint népszerű felolvasások rendezése az állattenyésztés egyes ágairól, a melyek tartására az egyes községeknek mostanság egymással zilált és feszült viszonyban élő szellemi munkásai és képviselői — követve a „Brassó” november 8-iki számának „Fátyolt a multra” czimű jeles cikk irójának példáját és

## Az én jótévedim.

(Vége.)

Hatodik jótévedő angyalom M.-Vásárhelyt, a cs. kir. kerületi törvényszék hörtönőrének neje volt, 1852-ben, midőn ott politikai fogoly voltam. Férjét Horváth Samunak hívták, de az ő nevére nem emlékezem.

Egy délután megnyílt hörtönöm ajtaján a kis ablakocska, melyen az ételt-italt szokták beadogatni napjában háromszor. Két fekete szem pillantott be a kis ablakon s nevemen szólított, mert haton voltunk a hörtönoszobában. Az ablakhoz siettem, hogy tudjam, ki az, a ki nevemen szólít női csengő hangon. Erre egy pompás bokráttát nyujtott be, mondván:

„Fogadja el ezt tőlem; ne kérdezze, hogy ki vagyok, csak azt mondja meg, mire van legnagyobb szüksége.”

Csaknem elszédültem annyi jóság hallására.

„Jusson eszébe, — folytatá — hogy a mult télen a színházban üldhelyéről fölkelt és egy gyászba öltözött nőnek adta át azt. Az a nő én vagyok s szívesességét most meghálálom.”

Szavát be is váltotta, mert attól fogva hörtönünk aranyos kalitkává változott. Mindent hozott éjnek idején, a mire csak felkértem. Áldja meg az isten még poraiban is.

Hetedik jótévedő angyalom egy nemes szívű pórnő, atyám édes testvére, unokai Bonga Mihályné

Koós Katalin volt. Ez szötte számomra a zekének, téli ruháknak való székely szürke posztót, melyek nélkül a téli hidegekben elpusztultam volna. Biztatott, hogy tanuljak, hogy el ne hagyjam a kollegiumot, mert ha jól tanulok és jól viselem magamat, még ember lehet belőlem. S e jó tanács mellé pár ezüst huszást mindig csusztatott zsebembe.

Nyolczadik jótévedő angyalom egy ref. papné volt, néhai Szász György tancsi ref. pap neje, Nagy Eszter, a hires Antal János ref. püspök unokája. — Nyolcz évi kollegiumi keserves tanulás után egy évig önkéntes huszár voltam, azért, hogy a fegyverletéte után szegényebb legyek, mint valaha voltam, mert most már éreztem is, hogy mi az a szegénység s ez az érzés nagyon fájó volt.

1849. őszén magántanító lettem e derék falusi lelkésznel. Ismét a tanulásnak és tanításnak szentelhettem volna életemet, ámde nem ment ez olyan könnyen. Üldözöbe vették minden faluban a volt honvédek, 500 frt pénzbüntetés volt szabva arra a községre, a mely egy volt honvédet titokban dugdos és ki nem ad. A cs. kir. vice-becczirker, Dnu Popescu, a szomszéd községben, Kozmatelkén lakott s mindegyre betoppant Tancsra is.

Egy késő őszi este csendesesen beszélgettem két tanítványommal a paplak kis tanuló-szobájában. Egy-szer kardesörtetést hallunk s nemsokára a dnu comi-

sar éles hangját. Csak a becsületes pap tudná megmondani, ha élne, hogy mit érzett, midőn Popescu kijelentette, hogy ő ott akar hálni. — Ily módon akart tudomást szerezni, hogy ki az a fiatal ember, a ki a pap fiát tanítja. . . Mi néma csendben meghuztuk magunkat az oldalszobában, várva a pillanatot, midőn dnu Popescu oda is betoppan és szemtől-szembe lesznek vele s még azon éjszaka elhúrczolnak Deésre, mint addig olyan sok volt honvédet és tekintélyes politikai szereplő férfiakat. A kis szobának mindkét ablaka olyan szűk volt, hogy azokon kiugrani képtelenség lett volna.

Belépett egyszer szép csendesesen a nemes lelkű papné és ezt sugta fülembe:

„Vigyázzon, praeceptor ur! Én a takarékkemenzében úgy igazítom a tüzet, hogy ne lángoljon, a kemence ajtaját és ennek kis szelelőjét úgy becsinálom, hogy azon világosság a szobába nem terjed. Ekkor megkoppantom a gyertyát s vétségéből eloltom. A praeceptor ur a sötétben szaladjon ki a szobából s a mikor én a gyertyát meggyújtom, már a falu vége felé járjon. Isten vezérelje!”

Ugy történt; a fagygyu-gyertya el lett oltva, a pap és a domnu Comisar a sötétben nevelték a papné ügyetlenségét. A papné kereste a gyufát, a mi a kezében volt, hogy más meg ne találja. Addig kereste, a míg én már a falu végén járhattam. A honvéd meg-

anyát — alakítsák meg a bizottságokat, melyeknek feladata volna, most a téli hosszú estékre alkalmas koncerteket kebelükből vagy Brassóból az értekezések számára megnyerni. Persze és ez magától értetődik, hogy a bizottságoknak feladatát képeznék gondoskodni arról, hogy a nép tömegesen részt vegyen abban.

Meggyőződés az, hogy ha e józan, iparkodó és fáradatlan szorgalmu csángó népnek az állattenyésztés gyönyöit, mely iránt most semmi érzékkel nem bír, a nagy nyelvén magyarul fogják, és hogy ha értelmes és fogékony agyára értekezők annyira hatni képesek, hogy abból kivethi, miszerint saját érdekeinek előmozdítása célozzatik, — úgy az elvetett mag nála termő talajra is fog esni.

És ha a népszerű felolvasások a faizás hasznosabb és jövedelmezőbb kiaknázására fognak kiterjeszteni, nemkülönben a szénégetés és szitakéreg készítésének hasznos iparágára is, akkor azt hiszem e népnek okszerű szellemi művelődése mellett, anyagi gyarapodásának főcélja is idővel fokozatosan elérve lesz.

Mindenképen tehát oda kell törekednünk, hogy csángó véreinkkel megértessük és megismertessük a mai előrehaladott kornak, ama devizáját: ha nem is jobbat, de legalább is ugyan annyit észszel, mint erővel.

—nyi —n.

## A brassói róm. kath. jótékony egylet által rendezett hangverseny.

Szombaton a Nr. 1. nagytermében diszes közönség előtt folyt le e minden tekintetben gyönyörűen sikerült hangverseny.

Az eddigi hangversenyek sorában páratlan a művelzetet illetőleg, melyet a gazdag műsorozat nyújtott. Szereplők úgy, mint hallgatóság, válogatottakból állott. S a nagy anyagi sikertől eltekintve, jól esett látnunk a legszebb összhangban a három nemzeti-ségnek színe-javát, melyre a műszereplők, valamint az egylet népszerűsége egyaránt hatalmas vonzerőt gyakoroltak.

A műsorozat nyolcz számát a városi zenekar, Jaschik Gyula női kara, Popovic és dr. Matyeka Károly urak, valamint Hiemesch Ida és Molnár Irén kisasszonyok adták elő. Tell Vilmos nyitányának pompás előadása a városi zenekar által nyitá meg a változatos műsorozatot. — Ezt követé Konti I. „Flora keringő”-je, pompásan énekelve a Jaschik Gyula diszes női kara által. Popovic ur 3 bájos dalt énekelt Schumanntól és közkívánatra egy negyedikkel toldá meg. Előadása ezen érzelmeteljes daloknak hatásos és nemes volt. Popovic ur egész bensőséggel és műcsinnal emelte érvényre iskolázott hangját.

Az újdonság jellegével bírt „Szép Ilonka” című melodrama, Jaschik ur zongorakiséréte mellett, Molnár Irén k. a. által rokonszenvesen szavalva.

Dr. Matyeka K. ur Vieuxtemps egyik nehéz szalondarabját hegedülte el. Előadó ur bámult technikája sokkal ismeretesebb, semhogy igénytelen dicséretünkre szorulna.

A hangverseny fénypontját kétségkívül Weber „Büvös vadász”-ának örökszép áriája: „Wie nahte mir der Schlummer” képezte, melyet Hiemesch Ida k. a. elragadólag szépen énekelt, a városi zenekar kifogástalan kíséréte mellett. Háromszoros frenetikus kihi-

menekült, a falu nem fizetett 500 frtot s a dnu komisszár, a papné által lefőzve, távozott másnap. — Meny-nyi szívjóság kellett ehhez azért, a kit ő azelőtt soha sem látott, de a kit meg én siromig el nem felejték.

Ime, tisztelt hölgyeim, ezek az én jötevő anyagai, de még nem ám mind. Talán máskor megemlékszem a többiekéről is. Azt hiszem azonban, hogy ezek elősorolásából is meggyőződhetek, hogy a nő a társadalomban nemes szíve, jótéteményei által anyagi hivatást teljesít. — Azok a könyük, a melyeket a női kezek az árvák és özvegyek arczaírói jótetteikkel felszárítanak, nem vesznek el, soha, hanem átváltoznak a hála harmatjává s áldásként hullanak le a szenvedő emberiségre. Ha kegyetek a kicsiny árvák közül csak egygyel is jót tesztek, ez a jótétel, midőn az az árva nagykort ér, az ő szívében száz meg száz jótételt fog szülni. Eryedül a jótétel erénye az, a mely a társadalom kebelében a nyomort, a szükségét, ha nem is fogja végleg megszüntetni, de enyhíteni és elhordozhatóvá teszi, újabb és több más erény forrásává válik.

A jótétel gyakorlására első sorban a gyöngéd női szívek és kezek vannak hivatva. — Ne szünjenek meg azért soha jót tenni; még a hálátlanság, a félre-ismerés se riaszsa ettől soha vissza. Ne, oh ne, mert a nő a jótétel erényének gyakorlása által válik a haza és az emberiség boldogító angyalává.

vás jutalmazta a kisasszonyt a ritka művelzetért, melylyel a közönséget elbűvölte.

Liszt második magyar rapszodiáját a városi zenekar kissé idegenszerű hangsúlyozással, de lelkesen adá elő. — Ezt követte Wagner R. nagy kettőse „A bolygó hollandi”-ból, Jaschik Gyula művészi zongorakiséréte mellett Hiemesch Ida kisasszony és Popovic N. ar által énekelve. E nagyszabásu duett a szereplők hangterjedelmét egész nagyságában tüntette fel és Brassónak két legjobb énekerejét mutatta be a műértő közönségnek.

Befejezésül egy svéd nászinduló énekeltetett el a közkedvelt női kar által. A nagyszabásu mű ori részleteket mintegy édes kellemesen zárta be a gyermeteg üde hangok bájos éneke.

Hálás elismerés az elért szép sikerért, úgy a szegény árvák, mint a ritka művelzetet nyert közönség nevében a derék Jaschik karnagynak, mint művezetőnek, továbbá a humanegylet fáradhatatlan igazgató-ságának, mint rendezőnek. Fialáné, Körnerné, Pawelkáné és Jaschikné urhölgyek nevei is, kik a jótékony-czélú hangverseny jegyei elárúsítása körül kifejtett lankadatlan buzgalmuk által sok szegénynek keserű könyeit gyöngéd kezekkel törölték le, áldva lesznek halás árvák ártatlan ajakán.

## A közönség köréből.\*)

### A vízkérdéshez.\*\*)

A „Brassó” 128. számában „Brassó város vízkérdése” czímen egy cikk jelent meg, mely ismereti a jövő vízkérdését. Nekünk ó-brassóiaknak, kik kénytelenek vagyunk, a belvárosból hozatni vizet, mert Ó-Brassóban a huzós kutak elromlottak, míg a vízvezeték már hetek óta egyetlen csöpp vizet sem szolgáltat, már a gondolatnál is, hogy ebből valaha komoly dolog lesz, csepeg a nyálunk, — népiesen mondva. Bizonyára több tentá folyt már el a mi vízkérdésünkben, mint a mennyi viz jelenleg az ó-brassói vezetékben foly, s ép ezért nekünk szomjazó ó-brassóiaknak ezen szép ismertetések is hiu kísérleteknek tetszenek s mi akaratlanul is felkiáltunk Schillerrel:

„Der Worte sind genug gewechselt,  
Lasst uns nun endlich Thaten sehen!”

Víz helyett azonban rendesen kaptunk 25-0/0os douchet. A mig azonban elég vizünk lesz, addig még sok piszok fog lefolyni az ó-brassói csatornán. Vede-remo!

Több szomjazó ó-brassói.

## Helyi és vidéki hírek.

Adóügy. Az adófizető közönség figyelmébe ajánljuk, hogy az 1888. évi adó IV. részletének fizetési határideje holnap f. hó 15-én jár le. Azontul végre-hajtás utján hajtatnak be az adóhátralékok.

A „Polgári kör” vasárnapi „Márton estélye” igen jól sikerült, a mi Papp Ferencz köri elnök érdeme. Az estély igen jól volt látogatva és nagyon kedélyes volt.

Városi közgyűlést hívott össze a polgármester szerdára, e hó 14-ére és esetleg a következő napra. — A tárgysorozat 23 pontot tartalmaz, melyek között több fontosabb indítvány van.

Egyházmegyei közgyűlések. Vasárnap d. e. a helybeli ev. ref. egyházközség gyűlést tartott, mely elfogadta a presbyterium által összeállított jövő évi költségvetést és megerősítette a templomépítésre vonatkozó presbyterális határozatot. — Ugyanazon nap d. u. a róm. kath. egyházközség tartotta közgyűlését. Ez alkalommal a következő egyházmegye-bizottsági tagok választottak: az 1882-ik évben választottak helyébe következő választmányi tagok: Bisztray Károly, Bíró Sándor, Folyovits Miklós, Haluskay Vilmos, Járosi János, Kopanits Ödön, Lakatos Kornél, Otrobán Nándor, dr. Pawelka Ernő, Tompa Sándor; az 1883-ik évben választottak helyébe pedig következő választmányi tagok: Fiala Antal, Fischer Ferencz, Jäger Nándor, Kugler Ede, Koródy Mihály, Nagy István, Nowotny Venczel, Szentí Bálint, Soucek Ferencz, Schmidt József, Vasady József, Verzár István, Vizi József.

Műkedvelői színi előadás. A szombaton, f. hó 17-én a Vigadóban tartandó műkedvelői előadásban következők fognak szerepelni: „Egy szellemdús hölgy”-ben: Barabás S.-né s Geőcze S. urnők és Binder J. ur. — „A kis szórakozott”-ban: Molnár I. k. a. — „Az egyetlen leány”-ban: Bauer E., Bitay B.-né, Gyárfás E., Molnár I. s Veszprémy I. urnők; Binder J., Haydn H., Mally N., Téglás L., Végh M. és Vitéz K. urak. Az előadásra szóló jegyek László M. s L. urak üzletében tegnap óta kaphatók. A próbák serényen folynak; reméljük, hogy az előadás szép összevágó

\*) Ezen rovat alatt megjelent közleményekért nem vállal felelősséget

\*\*) E felszólalást német nyelven, 9 ó-brassói száz polgártárs aláírásával ellátva kaptuk.

lesz. A fáradhatatlan műkedvelők annyival inkább számítanak a nagy közönség lehető nagymérvű látogatására, minthogy az előadások jótékony czélúak. Reméljük, nem is fognak csalódni Brassó város magyar közönségében,

Nincs víz! Bolonya és Ó-Brassó lakossága nemzetiségre való különbség nélkül azon gondolattal foglalkozik, hogy az elviselhetetlenné vált ivóvíz-hiány miatt egyrészt sürgös kérvényt adjon be a városi képviselő-testülethez, másrészt panaszt közvetlenül a belügyminiszterhez, minthogy a lakosság ivóvíznek csaknem teljes hiánya végett valóban szomorú helyzetben van.

Erdői bál lesz a f. hó 17-én Nagy-Küküllő-megye székházának felszentelése alkalmából Segesvárt rendezendő bál. A fáradhatatlan rendezőség minden képzelhető megtelt a bál fényes sikere érdekében s most csak egy feladata van még: a tömegesen érkező bejelentett vendégek számára szállásokat biztosítani, — mert a vendéglők már mind le vannak foglalva — mint segesvári levelezőnk írja. Jelentkezések érkeztek: Brassó-, Fogaras-, Háromszék-, Kis-Küküllő-, Kolozsvár-, Maros-Torda megyék legelőkelőbb köreiből, úgy hogy a bál fényes erkölcsi és anyagi sikere már biztosítva is van. Olyan szép hölgykoszorút, mint ott együtt lesz, — az eddigi névsor után ítélve — aligha látott még vidéki bál. — Az estély kezdete 9 órakor van.

Kőhalomban a 2-ik fillérestély, melyet az ottani csekély magyarság (alig vannak 25-en) az állami népiskolai szegény tanulók segélyezésére november 3-ikán rendezett, minden tekintetben igen jól sikerült. A terem zsufolásig megtelt a városból és a vidékről egybegyűlt látogatott közönséggel. A műkedvelők az „Angolosan” című 2 felvonásos vígjátékot igen jó és összevágó játékkal adták elő; az előadást táncz követte, mely reggeli 4 óráig tartott. A jótékony czélra a fillérek is szépen hullottak, mert a bevétel meghaladja a 80 frtot.

Magyarok Romániában. Romániából a ploesti ev. ref. egyház, huszonöt éves fennállásának évfordulója alkalmából, táviratilag üdvözölte Czelder Mártont, jelenleg kecskeméti lelkészt, mint az egyház alapítóját.

Kenyérszállítás. Folyó évi november hó 16-án pénteken délelőtti 11 órakor a cs. kir. 12. hadtest gondnoksága hivatali helyiségében Nagy-Szebenben az 1888. évi október hó 1-én 5938. gondnoksági szám alatti hirdetményenyl közzétett és az 1888. évi október hó 1-én kelt feltételei füzetben foglalt közelebbi feltételek épségben tartása mellett Medgyes állomás részére szükséges kenyérnek az 1889. évi január hó 1-től 1889. évi december hó végéig terjedő időtartamra való szállítása iránt tárgyalás fog tartatni.

Natalia jószágvásárlása. A „Kuryer Varsavszky” értesülése szerint Natalia, Milán király volt neje, a kutnoi kerületben, Oroszországban nagyobb jószágot vásárolt 1.800.000 rubelen.

A horkii vasuti szerencsétlenség, mint elképzelhető, rendkívüli hatást tett a czárra, ki még most is ennek impressziója alatt áll. A szerencsétlenség jobban megerősíté, semmint, természetét ismerve, azt föltételezni lehetett. Folyton foglalkoztatja őt a sok áldozatra és a hátramaradottak fájdalmára való emlékezés; nehéz őt más gondolatra birni. Az áldozatok hátrahagyottjairól a czár gazdagon gondolkodott. Tény, hogy a czár követelte a vasuti vonat gyors menetét és az ezt ellenző Possjet közlekedési minisztert egyszer kemény szavakkal rendreutasítá.

## Brassói vasutforgalom.

### I. Érkezés Brassóba.

#### 1) Budapest felől.

Személyvonat délelőtti 9 óra 46 perczkor.  
Vegyesvonat este 9 óra 52 perczkor.

#### 2) Bukarest felől.

Vegyesvonat délután 2 óra 32 perczkor.  
Gyorsvonat este 10 óra 12 perczkor.

### II. Indulás Brassóból.

#### 1) Budapest felé.

Személyvonat este 7 óra 10 perczkor.  
Vegyesvonat reggel 4 óra 10 perczkor.

#### 2) Bukarest felé.

Vegyesvonat délután 1 óra 55 perczkor.  
Gyorsvonat reggel 5 óra 37 perczkor.

## Brassói piaczi árfolyam.

— Adler L. Jakab jelentése. —

Brassó, 1888. november hó 13-án.

|                                                    |       |       |
|----------------------------------------------------|-------|-------|
| Román papírpénz a 20 frankos 9.37 vétel 9.40 eladá |       |       |
| ezüstpénz a 20                                     | 9.30  | 9.35  |
| Napoleon d'or (aranypénz)                          | 9.62  | 9.64  |
| Török lira                                         | 10.92 | 10.94 |
| Arany                                              | 5.70  | 5.72  |
| Orosz papírrubel                                   | 124.— | 125.— |

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

# HIRDETMÉNYEK.

Szám 3817. - 1888.

## Hirdetmény.

Az alább kintintetett községek tulajdonát képező italmérési és malom-regalejogok haszonbérbe adása nyilvános árverés útján, még pedig az 1889. évi január hó 1-én kezdődő és ugyanazon évi december hó 31-éig terjedő időtartamra a következő sorrendben, mindenkor délelőtt 10 órakor, illetőleg délután 2 órakor az illető község irodájában fog megtörténni, u. m:

Kaczán f. é. november hó 15-én,  
Sz.-Tyukoson november 18-án,  
Sz.-Fehéregyháza nov. 22-én,  
Sövényesen november hó 26-án,  
Olt-Bogáthon november 29-én.

A feltételek az illető községi bíróknál betekintheők.

Köhalom, 1888. november 8.

A járási főszolgabíró.  
Balthes,

(383) 1-2

## Olcsón eladó

két álló gőzkazán, két állandó gőzgép, különféle emelő-gépek, fémcsövek, vasbádog-hengerek, fuvók, fuvógépek, furók, vasrudazatok, üllők, kovács- és lakatos-műszerek stb.

Ezen gépek és eszközök részben egészen újak, részben kevésbé használtak.

Bővebbet közöl a szállítói iroda: Brassó, klastrom-utca 10. sz. a.

A legjobb

## brünni szöveteket

szállítja gyári áron a

## SIEGEL-IMHOF

posztógyári raktár Brünnben.

Egy elegáns őszi- vagy téli

## férfi-öltönyre

elég egy szelvény 3-10 mtr, vagyis 4 bécsi rőf hosszúságban.

Egy szelvény ára:

4 80 frt közönséges,

7 75 • finom, 03 - 11 81 81 81 81

10 50 • finomabb,

12 40 • legfinomabb

valódi gyapjuból.

Ezenkívül kaphatók legnagyobb választékban: selyemmel átszőtt kamgarnok, felső-kabát szövetek, palmerstonok és boy-telika-bátokra; loden, vadászok és gazdák számára, peruvienne és tosking salonoruhák, szövetek női ruhák számára stb.

Jó árúért és pontos kiszolgáltatásért kezesség.

Minták ingyen s bérmentve.

• Mindenféle ruha- és kalapdiszek a legújabb divat szerint. •

## LASKAI ÁRPÁD

NŐI DIVAT- ÉS KÉSZ ÖLTÖNY-RAKTÁRA

(Brassó, virág-sor 325. sz. a.)

ajánlja úgy a helybeli, mint vidéki m. t. közönségnek az

## őszi és téli évadra

gazdagon berendezett üzletét, ugymint: Divatszövetekben, fekete és színes cachmirok, selyemszövetek, selyem- és angol bársonyok, gyöngydiszek, vásznak, chiffonok, oxfordt, creton, szalag, csipke, virág, disztollak, kesztyűk stb, a legjutányosabb árak mellett.

Felsők és ruhamegrendelések gyorsan és olcsó árak mellett készíttetnek.

• Nagy raktár férfi- és női fenékneműekben. •

## The Neuchatel Asphalte Company Limited

kizárólagos engedélyese a Va de Travers asphalte bányáknak Helvéciában.

Részvénytőke 1.000.000 font Sterling.

Főszékhely: London.

Fióktelep: Budapest, V., Ferencz József-tér 6. szám. a.

elvállal mindennemű asphalte-munkákat, nevezetesen: kocsutak, járdák, udvarok, kapualjak, istállók, konyhák stb. burkolását és különösen

## nedves falak kiszáritását

jutányos árak s kedvező fizetési feltételek mellett, melyeknek köszöni, hogy a nevezetesebb magyar vidéki városokban eddig majdnem kizárólag minden, 1887. végeig összesen 90.000 □-méterre rugó munkát készített, Budapesten 235.000 □ métert és az egész világon közel 7 millió □-métert.

Felvilágosításokkal, árjegyzékekkel szívesen szolgálunk.

286 6-6

Az igazgatóság.

Ujpest, főutca 75.

Ujpest, főutca 75.

Első magyar

Aetherikus olajok, essenciák és coulorók stb.

különlegességek gőzerőre berendezett gyára.

## DIETRICH és FISCHER

Ujpest, főutca 75.

felajánlják különlegességeiket, illó olajok-, couleorokban és kintinó

## rum-essenciákban

főltülmulhatlan kintinó minőségben, legolcsóbb árakon.

Ezen jeles készítmények minőségben kiállják a versenyt a külföld bármely hasonló minőségű készítményeivel.

Igen fontos regalbériók, rum-, likör- és pálinkagyártóknak.

• Árjegyzékek bérmentve. •

Mindennemű szeszes italoknak a háztartásban való előállítására utasítási könyvecskével díjtalanul szolgálunk.

Folyékony

Arany-

és

Ezüst-

tinktúra,

azonnali aranyozásához, ezüstözéséhez s kijavításához mindennemű tárgyaknak, mint: keretek, fa, ércz, porcellán, üveg, viasz, bőr, gipsz alakok, kosarak, bársony, plüsch, selyem, stb. művészi és díszítési célokra. Különösen alkalmaz minden egyházi eszköz felújításához. Az alkalmazás mindenkinek a hozzáadott ecsettel nagyon egyszerű, hidegen történik. Fényben, tisztaságban, tartósság- s olcsóságban föltülmulhatlan.

Ára egy üvegnek ecsettel s használati utasítással 1 frt, -- 6 üvegnek 5 frt, -- 12 üvegnek 9 frt. o. é. — Szétküldés csak utánvétellel.

Rendelések czimzendők:

An das Depot chemischer Produkte,

Brünn, Ferdinandgasse Nr. 8.

322 9 25

## „ELSŐ ERDÉLYI BANK” BRASSOBAN.

Az „Első erdélyi bank” Brassóban folyó 1888. évi november hó 1-étől kezdve

évi 5%-kal

kamatoztat giro-betéteket és maga fizeti a betétek után a kamat-adót.

Az igazgatóság.

376 5-12

## AZ „ALBINA”

takarék- és hitelintézet brassói fióktelepe

elvállal takarékbetéteket a felmondási határidő szerint 5, 4 s 3½ százalék mellett, melyek után maga fizeti a 10% jövedelem-adót.

Vásárol és elad „Albina”-zálogleveleket a napi árfolyam mellett, melyeket legmelegebben ajánl a t. közönségnek, mint a legjobb és legbiztosabb befektetési papírt.

Leszámitol váltókat — legkevesebb két aláírással — azok természete szerint 6½ és 8% kamatláb mellett.

Leszámitol váltókat csak egy aláírással is 7%-kal, ha azok jelzálogilag biztosítvák.

Engedélyez nyílt hiteleket 6½% mellett.

Ad kölcsönöket biztos értékű árukra, melyeknek értéke nem könnyen változó, a kölcsönösszeg szerint 6½—8% mellett.

Előlegez értékpapírokra, melyek a budapesti, bécsi s bukaresti tőzsdén játszanak, 6½% mellett, árfolyambeli értékeik 85%-áig.

Vásárol és elad érczpenzéket a napi árfolyam szerint.

Elvállal megbízásokat mindennemű értékpapírok vásárlása-s eladására a legelőnyösebb feltételek mellett.

Bérbe ad a brassói pályaudvar közvetlen közelében lévő s azzal az „Albina” tulajdonát képező külön vasuti vágány-nyal összekötött telkeken akár szabad rakhelyeket, — akár egész raktárokat, akár pedig azoknak csak egyes részeit; valamint letétbe felvesz raktáraiba olcsó fekbér mellett kisebb árumennyiségeket is.

Bővebb felvilágosításokat készséggel nyújt úgy a brassói fióktintézet pénztára, valamint az intézetnek Brassón kívül lévő bizalmi férfiai.

HIVATALOS ÓRÁK

délelőtti 8 órától délutáni 2 óráig.

A fióktintézet helyisége:

Brassó, főter 90. sz. a., az I. emeleten.